

SZMODITS JULIA

Ybl Egyesület

Az Ybl Egyesület Közhasznú Szervezet Ybl Miklós Műszaki Főiskola Egyesülete néven 1995-ben alakult, hogy szakmai és baráti közösségbe fogja össze a jogelőd intézmények: az 1879-ben alakult Középipartanodától a Budapesti Magyar Királyi Állami Felső Építő Ipariskolán, a Középfokú Technikumon keresztül az Ybl Miklós Műszaki Főiskola volt és jelenlegi oktatóit, hallgatóit. 2000-tól a Gödöllői Szent István Egyetemhez csatlakozott a főiskola, Ybl nevére csak az egyetem egyik kara utal – ez tette szükségessé az egyesületi névváltoztatást. Az egyesület tagsága megtalálható Hawaii-tól Argentínáig, Belgiumtól Kanadáig, valamint az országban majd mindenhol, aktívként vagy nyugdíjasként a tervezésben, a kivitelezésben, a hatósági és törvényalkotó intézményeknél.

Az Alapszabályunk szerinti célkitűzések az egyesület feladatai is: Névadónk, Ybl Miklós hihetetlen értékű és terjedelmű örökségének, munkásságának széleskörű ismertetése, a magyar, az európai építészet és műszaki kultúra kiemelkedő személyiségeiről, alkotásairól való megemlékezés, a figyelem felkeltése – rendezvényeinkkel, tudományos konferenciáinkkal, alkotó táborainkkal – az elmúlt századok magyar építészeti és építési törekvéseire, eredményeire, mint kulturális örökségre, mint nemzeti és európai kincsre. Mindennek közművelődési céllal való ismeretterjesztése, a méltatlanul elhanyagolt építőművészet, építésművészet – mint művészeti alkotó tevékenység – „beemelése” a művészeti ágak közé, hogy ismét – ahogy évszázadokon át – hirdesse a „megfagyott muzsika” szépségét.

Az egyesület életében komoly törést hozott (többek között az ezer fellelti taglétszám felére csökkent...) 1999 nyarán a főiskolai vezetés dön-

tése: megvonta a 4 négyzetméteres, ún. egyesületi irodahelyiség használatát. Akkor „költözött” az egyesület magánlakásba. Szükségessé vált csatlakozási lehetőségeket keresni megfelelő infrastrukturális és marketing háttérrel rendelkező szakmai rendezvényekhez, programjainkhoz külső helyszíneket felkutatni, közhasznú szervezetté válás révén, közérdeklődésre számot tartó közhasznú programokat beindítani.

A naptári év kronológiai rendjének megfelelően az alábbiak szerint alakultak tevékenységi köreink:

Január 22-én, Ybl Miklós halálának napján – A Magyar Kultúra Napján – megkoszorúzzuk Ybl Miklós sírját, s megemlékezünk az előző évben elhunyt tagjainkról és a szakma eltávozottairól.

Februárban az 1998-tól megvalósult „Ybl Bál”-ok alkalmat teremtenek az építészet, építésügy és államigazgatási szakterület volt és jelenlegi „Yblisei”-nek, hogy családjaik, barátaik körében találkozhassanak a kollegáikkal. Ma már a szakmai szövetségek, szervezetek, a szakma kiemelkedő tisztségviselői és számos jeles építészeti stúdió képviselteti magát báljainkon.

Márciusban ez idáig, az ún. Szakmai Nap volt az egyesületi esemény, a volt „Yblisek” tervezőként vagy ingatlanfejlesztőként megismertették a jelenlegi hallgatókkal a megvalósult vagy építés alatt álló létesítményeiket. Ezt továbbgondolva, Plesz Antal „A Műhely Szellemé” című 12 pontos, 1998-as dolgozatának szellemében, évente 2–3 építész műhelyt mutatunk be. Programsorozatunk szlogenje: ötlettől a megvalósulásig. A bemutatandó építész műhely, műterem vagy iroda helyszínén találkozunk. A mestert, az irodát az egyik fiatal munkatárs mutatja be: hogyan készül az ötlet alapján az építmény a papíron és/vagy a számítógépen. Ezt követi az iroda által készült egyik „futó” projekt helyszíni bejárása.

Április első szombatján 2002-től az április 6-án született „Ybl Miklós és a Magyar Építészek, Építőmesterek Ünnepe” nemcsak a tagjaink, a szakma, de Budapest lakosai, sőt az ország számos részéből érkezők által is várt és lelkesen üdvözölt emléknap. A mester hihetetlenül gazdag életműve, mai napig országunkat meghatározó alkotásai, „országjobbító” törekvései, hosszú éveken át viselt közéleti tisztségei a városi képviselőtestületben, a Fővárosi Közmunkák Tanácsában, a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben, választott tagsága a parlament főrendi házában példamutató és követendő érték. Hiánypótló, indokolt, s méltó,

hogy évente egyszer Ybl neve fémjelezze e jeles napot, a magyar építőművészetet, az építészeket, az építőmestereket, a teljes szakmát ünneplő rendezvényünket. Kiosztásra kerülnek a „Mívesmester Oklevelek” (A mívesmesteri tudást becsüljük meg ezen oklevél átadásával. Az Ybl-t végzetek, akik valaha koptatták a Thököly úti épület lépcsőit, akik mindenhol megtalálhatók az ország tervezői, kivitelezői, hatósági és törvényalkotó intézményeinél, a közalkalmazotti vagy a vállalkozói szférában, akik egyéni tervezők, kivitelezők, vagy nagyhírű tervező stúdiók, multinacionális építőipari cégek vezetői, ha „mívesek”, egyformán „mesterek”). Köszöntjük a tárgyévi Ybl-díjasokat, gratulálunk az Ybl Tanulmányi Verseny győzteseinek. Szakmai program az év adott aktuális építészeti előadása és bemutatója (például: Várbazár, Rác Gyógyfürdő, stb.), valamint a Magyar Operaház emelt szintű bemutatása az operaház főmérnökének vezetésével. A Kortárs Építészeti Központ „Újirány” nevű fiatal építészcsoportja együttesének „Ybl Miklós és a mássalhangzók” című koncertje, a XVII. kerületi Zeneiskola hangversenye, egy szál virág az Ybl-szoborhoz, találkozás a soha, vagy rég nem látott kollegákkal, kézrázás egy kőműves mesterrel, vagy Ybl-díjjal kitüntetett építésszel, kellemes szombati séta a kézen fogott gyerekekkel, unokákkal, velük együtt enni a több emeletes, óriás születésnap tortából, a perecre inni a barátokkal egy pohár tokajit a mester előtti főhajtás ürügyén – mindez hagyománnyá vált.

Május utolsó szombatjának délelőttjén tartjuk az évenkénti Senior Találkozót. Tudjuk, hogy az „Yblis” fogalom komoly összetartó erőt jelent, végzés után is komoly kötődés az akkori „alma mater”. Az egykori „Yblisek”-ben igény van a kapcsolattartásra, nosztalgizálásra, hogy ne csak lelkünkben-szívünkben őrizzük az „Yblis” fogalmat, hanem védjük és ápoljuk a hagyományt: A több mint 100 éve ugyanabban az épületben, ugyanúgy a műszaki tudomány tanításával kialakult szakmai-erkölcsi értékeket vigyük tovább, adjuk át. Ez kötelességünk is, hiszen ez nem csak a mi örökségünk, hanem a nemzeti örökségünk része is. Ez készítette az egyesületet 1998-ban, a Centenárium Ünnepség megrendezésére, az iskola 100 éves fennállásakor, amely ünnepségen a köszöntők után több százan ették együtt a gulyáslevest a „Thököly udvarán”...

Májusban és szeptemberben indulnak a szombatonként „Az Ybl Palotái – Bérházai” budapesti városséták.

A nyári, több éven át pályázati támogatásból megvalósuló – a jövő nemzedékeinek az örökségvédelem-tudatosgondolkodásra való nevelése érdekében is, elősegítve egyben a határon túl élő, magyar ajkú, felsőfokú oktatásban részt vevő fiatalok magyar nyelvű építészeti képzését – Nemzetközi Ybl Alkotótáborok sorozata megszakadt a pályázatot kiíró szűkös anyagi helyzetére való hivatkozással történt elutasítás miatt. Kitaláltuk az új terminológiát, az „örökségvédelem-tudatos gondolkodás”-t, a környezetvédelem-tudatos gondolkodás analógiájára. A tábor elméleti és gyakorlati oktatásában csak elindítani tudtuk az örökségvédelem-tudatos gondolkodás iránti igényt, csak feltámasztani tudtuk a kulturális örökség megóvásának igényét, az anyagi fedezet hiánya miatt megerősíteni, tovább terjeszteni nem.

Összel, évenként, különböző témakörben (például: „Ma is alkalmazott építéstudományi-technikai feltalálások, újítások Ybl Miklós korában”, „Korszerű környezetvédelmi építészeti technológiák”, stb.) szervezett tudományos konferenciáink kezdetben „A Tudomány Napja” című rendezvénysorozat keretén belül valósultak meg, majd „Az Építészet Hónapja”-hoz kötődtek. Ma már a „szakma krémje” megtisztelő támogatásaként, a kiváló előadók és magas tartalmi színvonaluk eredményeként „önállóan” is jelentős szakmai események.

Október közepén (2003-tól) az adott évben a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által indított kastélyrehabilitáció projekthez kapcsolódó, „Kastélyrehabilitáció Magyarországon” alcímmel rendezett konferencia és a másnapi kastélylátogató-túra megvalósulása szintén az örökségvédelem-tudatos gondolkodás kiszélesítése, terjesztése szellemében történik. A kastélyok és kúriák helyzetének, jövőjének, megóvási, hasznosítási lehetőségeinek bemutatásával, tárgyalásával nemzeti kulturális örökségünkre kívánjuk felhívni főleg a műemlékeket, a történelmi hagyatékot, a kultúrát fontosnak tartó emberek figyelmét a szakemberekkel és a szakembereknek is, az ún. „minőségi ország bemutatással”. Egy-egy kastély, műemlék-látogató túrán a kulturális örökség nemcsak építészeti és műemléki, hanem történelmi, etnográfiai, nyelvi emlékei, hagyományai válnak megismerhetővé, közismertté. Az Ybl tanulmányi versenyek, az alkotótáborok és kastélykonferenciák évenkénti témája az ország egy-egy régiójának Ybl műemlékei, eddig a Békés, BAZ, Fejér, Heves és Pest megyei Ybl hagyatékot vettük sorra. Igyekeztünk az

évi aktualitásoknak megfelelő témát is választani: „Hild életműve”, „Dicsőséges reneszánsz”, „Haydn zenéje az építészetben”, „Kastélyokon keresztül Erkel szülőházáig” voltak a konferencia címeik.

Októberben kapcsolódunk az Építészet Világnapja ünnepéhez is, kerekasztal interaktív beszélgetésekkel (például: „Szeretné e Ybl a mai Budapestet?”, „A FÉSZEK egykor és ma – mai fészek, Építész Galériák”, stb.), valamint a Zene Világnapja rendezvényeihez a „Zenélő építészek – építő Zenészek” című programunkkal.

Az Ybl Egyesület keretén belül, 2009. április 6-án megalakult az Ybl Bicentenáriumi Társaság, többek között azzal a szándékkal, hogy Ybl Emlékév legyen a 2014-es év, Ybl Miklós születésének 200. évfordulója, hivatalosan, állami emlékévként. Ügyünk támogatására ez idáig megnyertük az építészeti és kulturális ingatlan örökségvédelmi szakma számos nemzetközi, országos és budapesti szervezetét, országos intézményeit, kiemelkedő építészeti stúdióit és irodáit, neves akadémikusokat, Kossuth- és Ybl-díjas építészeket és kiváló szakembereket.

Az egyesület korlátozott lehetőségei, a lakáson való „működés”, a szerteágazó témakörben a számtalan feladat társadalmi munkavégzése, az igen szerény anyagi lehetőségek a fentieket teszik lehetővé. Az ismert nevelési sorrendet – ha megismeri, megszereti, ha megszereti óvja-védi – magunkévá tettük. Így vagyunk az egyesülettel is, ha megismerik, megszeretik, ezért igen nagy szeretettel hívjuk és várjuk az összes, nyílt és térítésmentes programunkra mindazokat, akiknek fontos a kultúra, a kulturális örökségvédelem, a művészet, az építészet, a természetes és épített környezet.

Az egyesület áprilisban rendezi meg „Ybl Miklós és a Magyar Építészek, Építőmesterek Ünnepe” Ybl Miklós budavári szobránál, a mesterről elnevezett téren